

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Tompá Mihály-utca 10. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.</p>	<p>Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.</p>	<p>Az előfizetés díja: Egész évre . . . . . 10 korona. Félévre . . . . . 5 korona. Egyes szám ára: 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . . . 20 fillér. Nyilttér sora . . . . . 50 fillér.</p>
---	---	--

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

A paraszt.

(H. G.) A háborus irodalom régi nagyságok rombadőlésével új értékek meglátásáról is beszél. Bevallom, nem szeretem a metafizikai elgondolásoknak érzékeltető elszólását, hanem szeretem így feltenni a kérdést: mi legnagyobb hasznunk mutatkozik a háboruból? A német csinálja kereskedelmi utjait, a bolgárnak bármely áldozat sem sok Macedóniáért, a töröknek is ismerjük szíve kívánságát, mi pedig jó barátokat szerzünk a győzelmes háboruban, kiknél azt óhajtjuk elérni, hogy úgy tudják szeretni a magyart és a magyar érdekeket, mint amilyen nagylelkűséggel mi tudunk értük meghalni. S hogy a tartós barátság szilárd alapját lerakjuk, úgy kivesszük részünket a háboru stratégiai, társadalmi és gazdasági harczaiból, hogy jó barát és ellenség elismeri, miszerint a magyar nemzetnek joga és életrevalósága van a jövőhöz és szövetségét érdemes keresni.

Es ha a királyi elismerés méltán díszíti a tartalékos lobogó hazaszeretetet, jelenti hős cselekedeteit, úgy ahhoz sem fér kétség, hogy a hármass háborut az a társadalmi osztály vivja legnagyobb fokban, melyből egy sincs nélkülözhetetlen s ez a paraszti osztály.

Én, a sovínista magyar, abban látom a háboru hasznát, hogy a tősgyökeres paraszti osztályban az intellektuall felismerte a testvért, megértette az ősmagyar szellem értékét és szépségeit s megcsodálja a magyar jellem kiválóságait, s hogy mi magyarok vagyunk, legalább is annyi, mint a francia, az angol vagy akár mint a dicső német is.

Es rájövünk ama igazságra, hogy egymagunkban is sokat érünk, ha összetartunk.

Beh szép idő lesz, ha békében majdan nem akarják átformálni nyugati mintára a magyar népet — és iróink s művészeink a magyar geniusz előtt oly szívesen hajtják meg zászlójukat, mint amily becsüléssel rázza meg a tiszt a paraszt-baka kérge kezét.

Es mit szóljunk a paraszti osztály itthon levő fehér-népéről, gyermekéről s öregjéről? Talán a rimaszombati piac morájában tárgyaljuk le a parasztot? Szívesen írjuk a nemzet javára, hogy a paraszt ázsiája emelkedik fronton és front

mögött egyaránt. A fronton megbecsült, a front mögött megirigyelt alkatrésze lőn a nemzetnek. Itthon senkinek sem könnyörög a megélhetésért s önmagába zárt bánattal, jajszó nélkül türi mint kötelességteljesítést, a nemzetre zárdult megpróbáltatást.

Es ha a paraszt most irigyelt, restellem kiirni, gyűlölt is, mert bizonyos köröknek érdekükben áll egy védtelen osztályra fogni, minden gazdasági bajt, na meg a „paraszt” fogalma is már ellenszenvet kelt.

Mi a paraszt? A paraszt fogalma eltorzult az idők folyamán. A civilizáció nyújtotta kényelem és szórakozás lenézte a városival a nehéz munkában fáradt parasztot, a gondot nem okozó és gondolkozást nem igénylő bürohoz szokott lateiner irányzatokban és világnézetekben forradalmaskodó lelkülete sokszor ellentétbe került az életet az élet fejlődésében szemlélő s ezért konzervatív paraszttal; és még a tulfinom sikk a durvaságot és a városok ingyen kultúrája a maradiságot szőtte a paraszt fogalmába. Ha ezekből adódik a paraszt komprehenziója, úgy van városi paraszt, aki, amennyiben a finomított izlés tulajdonosa, annyiban erkölcsi nihilista, a mennyiben maradi, annyiban durva hivatalalffőnök; és van egyszerűen paraszt, a ki igazán falusi, akinek annyi köze van a városi paraszthoz, mint a bihalnak a fogashoz. Es a paraszt, a falusi, igazán falusi; ellentétben a cseléddel és zsellérral, kik nem szükségképen falusiak és akik előtt zártabb kaszt a paraszti osztály, mint a zsidók előtt az arisztokrácia.

A paraszt fogalmát így vélem meghatározni.

Paraszt az a gazdaember, ki családjában pátriárcha, az eke szarvát maga tartja, mindenkitől független, saját becsületéből élő igazi ur.

Nemzeti kincs ezen paraszti osztálynak minden tagja.

Az év őszén az itthon maradt parasztlak felé fordult az ország figyelme s hálás örömmel vette tudomásul, hogy nagyon megfogyatkozott erővel gyönyörű termést produkált. Es a jövő év terméseért egészen megfogyva, harcolva az idej rettenetes időjárás viszontagságaival, tulesigázott erőfeszítéssel dolgozik.

A hála és elismerés hangján emlékezem meg ezen vérző és verejtékező osztályról. — Es ha megtanuljuk, hogy ezen ország nemzetfentartó ereje benne nyugszik és jövőben nem akarunk hivatalnok vagy kényszerűtlen merkantil érdekeket képviselő államot csinálni hazánkából, ha a kulturpolitika a városok kulturájának fejlesztése mellett nem türi, hogy egyik-másik falu gyermekei sohasem járnak — mert nem járhatnak — iskolába, mert nincs iskola, szóval ha megtanuljuk s hálából megszívleljük, hogy a kormánynak, képviselőháznak, — másképp mint eddig tette — kell kezelni s megvédeni a nép érdekeit, ne szerezzünk bár egy talpalatnyi földet se a győzelmes háboru árán, mégis minden áldozatot megérő haszna lesz a háborunak, mert ráismertünk önmagunkra és fejleszteni fogjuk önmagunk erőit s a magyar nemzet nagy, erős, hatalmas lesz minden nép becsülésére és barátságára.

Közigazgatási bizottsági ülés. A vármegyei közigazgatási bizottság e hó 8-ikán (hétfőn) délelőtt tartotta rendes havi ülését, melyen a főispán hivatalos távolléte folytán Lukács Géza alispán elnökölt. A jegyzőkönyvet dr. Fornet Gyula főjegyző vezette s a tárgyalás alá kerülő ügyek az előadók referációjára alapján nyertek elintézés. Az ülésnek szokatlanul kevés tárgya volt s ezek között sem szerepelt említést érdemlő fontosabb ügy.

A miniszterelnök köszönete. A vármegye törvényhatósága közgyűlésének legutóbbi üdvözlő táviratára gróf Tisza István miniszterelnök következő választ küldte:

„Méltóságos Főispán ur!

A vármegye törvényhatósági bizottságának a czimer kérdés rendezése alkalmából nyilvánított üdvözlését köszönettel vettem s felkérem Méltóságodat, hogy erről a vármegye közönségét tudomásul értesíteni sziveskedjék.

Budapest, 1915. november 4-én.

Tisza.”

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 15-én, hétfőn délután 3 órakor rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő:

1. Rimaszombat város 1916. évi költségvetése.
2. Magyar város és községfejlesztő részvény-

társaság részvény jegyzése tárgyában tanácsi javaslat.

3. Az 1916. évi legtöbb adófizetők névjegyzéke megállapítása.

4. Zavadszky Eduárdnak a községi kötelekbe felvétele iránti kérelmére tanácsi javaslat.

5. Polgári biztos (detektív) állás betöltése iránt tanácsi javaslat.

6. Kiskoru Turi Apollónia illetősége megtagadása iránt tanácsi javaslat.

7. Bábás Gyula és kiskoru leánya illetősége megtagadása iránt tanácsi javaslat.

Világháború.

A háború most is abban az irányban és azok között a keretek között folyik tovább, mint a hogy néhány hét óta. A különbség csak az, hogy most már a nem balkáni harcsteren az ellenség alighanem belátta törekvéseinek hiábavalóságát és így sok veszteség után abba kezdi hagyni folyton megújuló támadásait. — A balkáni főharcsteren: a szerbiai pedig fokozatosan, biztosan halad előre a hármás irányú offenzíva, a mely a szerbeket mindinkább a Rigómező területeire szorítja vissza. — Az entente pedig — úgy látszik — akarja is a szerbeket segíteni, meg nem is. Seregei, illetőleg a francziák meg is indultak a bulgárok ellen, de gyöngéknék bizonyultak; az angolok is, olvassuk, hogy készülnek megindulni, de még mindig tanácstalanul haboznak a teendőik ügyében, vagy Görögországtól várnak még valamit, vagy talán nagyon jól tudják, hogy nem tesz az érdekükben semmit és ezért hiábavalóknak tartva az ottani áldozatokat, érdekeiket akarják védelmezni Egyiptom felé.

Most a szerb vasutvonalak nagy része a szövetségesek hatalmába került és így rövid idő kérdése, hogy meginduljon a háború kezdete óta szünetelő konstantinápolyi vonatösszeköttetés, a mely azután Hamburgtól Kisázsiaig megnyitja a forgalmat a középeurópai szövetség részére. Így azután hiába uralkodik Angolország a tengereken, ha szárazföldi úton ellenfelei a gyorsvonat sebességével elébe vághatnak.

TÁRCZA.

Hej, honvédek! . . .

Hej, honvédek, sorba, sorba!
Csatalánczba zúgva, forrva;
Szép országunk védelmére,
Elleneink ellenére.

Ágyu dörren, bomba durran,
Véres virág hull az utban;
Csak előre, csak előre
Győzni a csatamezőre.

El akartak veszíteni,
De az Isten nem engedi.
Nem hagyjuk az igazságunk,
Ki minket bánt, vissza vágunk.

A honvédek nagy hírétül
Az ellenség porba szédül;
S bámulattal néz a világ
Vitéz karddal hol visszavág.

— Sorba, sorba, csatalánczba,
Ne maradjon senki hátra!
Hír virága nyit az útba
Mi szakasszuk koszorúba.

S koszorúzva dicsőséggel,
Ha nemzetünk jobb kort ér el

A legutóbb lefolyt héten Szerbiában jelentékeny előmenetelt tettek seregeink. Kragujeváczon túl járnak és körülbelül eljutottak addig a határig, a hol a vasutak és jó utak végződnek. Czaczak, Kraljevo, Krusevác, Ivanjica környékén győzelmesen nyomultak előre. A szerbek újabban sok ágyut és hadifoglyot hagynak kezeink közt, ami a szerb hadsereg bomlására mutat.

A bolgárok elfoglalták Nist, Leskovácot, szintén számos ágyut és tizezernyi foglyot ejtve. Ilyen módon a szerb hadsereg már felénél kevesebbre leolvadhatott. Hadifoglyaink is százával szabadultak ki a szerbek kezeiből több városban.

Nevezetes az is, hogy a bolgár hadsereg, a mi szövetséges seregeinkkel szélesebb fronton érintkezik már és hajtja a szerbeket Montenegro felé. Onnan pedig a mi csapataink kergetik őket dél felé.

Sokáig már nem huzhatja a szerb hadsereg. Vagy megadja magát, vagy kimenekül a saját országából.

A francziák leginkább igyekeztek segítségére sietni, de a bulgár seregek hamar megállították és visszanyomták őket a Vardár völgyében.

Az orosz harcster mozgalmai nem pihentek még el, bár jóval alábbhagytak már azok a dühös orosz támadások, a melyekkel vonalainkat át akarták törni Kelet Galicziában. A Strypa mellett állnak seregeink és igen nagy veszteségekkel verték vissza az orosz támadásokat heteken keresztül. Most ismét Volhyniában a Styr mellett Cartorisknál próbálkoztak az oroszok, de ott is hatalmasan visszaverték őket.

A poléziai mocsaraktól északra kevesebb a harc, de annál több és állandóbb Dünaburg és Riga környékén, a hol Hindenburg nem mondott le e két nagy erősség elfoglalásáról, bár az oroszok minden módon nehézségeket gördítenek az útjába.

Az olasz határon még mindig folynak a harcok, de már jóval alábbhagytak azoknak a dühe. Az ellenség iszonyu vesz-

Virágmezős sirunk felett
Megáldják a honvéd nevet.

Telek A. Sándor.

Az öröm és a bánat.

A bánat egy szomorú tűz alól jön, az öröm pedig egy orfeumból.

Az öröm piros köpenybe volt burkolózva és a fején csörgő sapkát viselt; a bánat ellenben fekete palástot vonszolt maga után és egy régi, törött czilinder volt a fején.

Az öröm, mint illik, nevetve fogadta a bánatot és azt kacagta: „szervusz pajtikám, milyen régen nem láttalak!” a bánat ellenben komoran lógatta le fejét, hosszú — vártatva kihuzott czugos cipőjéből egy gondolatot, a homlokára ragasztotta és ezt recsegte: „Mi a fene hozott téged megint ide, szervusz.”

— Hát, kedves öregem, az én jó szívem hozott engem ide. Érted jöttem. Fájt a szenvedésed. Szeretném, ha bikficz fejedből kiverhetném azokat az átkozott gondolatokat, melyek tökéletesen elbolondítanak, melyek azt mondják, hogy a világ fekete, pedig Isten uccse, fehér!

A bánat kérdőjelet csinált magából és ezeket a szavakat szomorkodta ki: „Te neked még mindig nem nőtt a fejed bubjára csont!”

Az öröm sajnálkozással nézett rá: „Az élet telve van örömmel, mindenütt táncz, zene, ki-

teségek sebeiből vérzik. Veszteségeinek nagyságát a hullahalmokon túl az is bizonyítja, hogy vagy 6000 fogoly maradt seregeink kezében, pedig a tuleróvel támadók ritkán esnek fogságba.

A francia harcsteréről alig jön valami mozgalom híre. Itt-ott merül föl egy-két elszigetelt harc, de az offenzíva végleg lezajlott s a francia, angol seregek a veszteségek után nincs kedve újabb leczkét kapni az áttörhetetlen német érzéfal keménységéről.

A Dardanelláknál nem szüntek meg egészen a harcok, de inkább tűzérési próbákból állanak, a melyekbe néha beleszólnak a hajóágyuk is. A törökök azonban hatalmasan válaszolnak ezekre a most már nem félelmetes próbálkozásokra.

Hogy mi lesz a dolog fejlődése a közeli jövőben is? most még nem lehet tudni. Az entente ugyan hadi akciókról beszél, még az oroszok is azt hirdetik, hogy a Balkánra mennek Szerbiát fölmenteni. De az egésznek már olyan kétségbeesett színezete van, mint mikor valaki szegényli bevallani, hogy ő a legyőzött fél. Pedig a semleges államokban mindinkább az a meggyőződés kap lábra, hogy a középeurópai szövetség lesz a győztes és a vezérlő entente államok politikai belső bajai arra mutatnak, hogy ott is elítélik az eddigi vezetést. Sőt egyes kemény tiltakozások hangzanak már a háború végnélküli ezáltal elhuzása ellen és követelik: mondják meg a becsületes, elfogadható béke feltételeit.

Idáig értek már a dolgok, de hogy biztosan és hamarosan elérje ezt a sokat szenvedett európai világ? azt még nem mondhatjuk.

A vármegye szeretetadományainak mérlege.

A vármegyei hadbavonultak család-jait segélyező központi bizottság felhívására az elmúlt év őszén és a múlt télben a vármegye minden részéből óriási mennyiségben érkeztek ruhaneműek, melyeket a jótékony áldozatkészség küldött

nema szkecs, kabaré . . . A szenvedés csak lehellet, muló valami, ellenben az öröm örök, változatlan, mint a természeti törvények.”

A bánat bambán nézett az örömrre: „Mi ez: kabaré, mozi, táncz . . .? Az én szótáramban nincsenek meg ezek a szavak.” És minden habozás nélkül nyelt le egy citromot, hogy savanyuan huzódjék össze a szája.

— Ha nem érted mindezeket, csak gyere az élet tavához és megtudod, hogy mi a gyönyör . . . — mondotta az öröm.

Elindultak. Sokáig mendégéltek, míg végre elértek egy palota elé. Falán hatalmas plakátok díszlegettek és rajtuk e betűk: „Az élet tava.” Bementek. Egy biborban, fényben uszó szobába léptek. A mámoros ének és a zene minden élő készület nélkül csókolták meg a vendégeket. Az öröm leültette a bánatot, pezsgőt hozatott és a bánat poharába öntötte. Iddogálni kezdtek. Alig izlették meg a poharat, a bánat hirtelen megszólalt: „Valamikor rég' én is ilyen italt ittam és ilyen termekben fürödtem.” Azután nem szólt a bánat egy szót sem, hanem szép lassan, bucsuzás nélkül elment.

Az öröm grimászba szedte arcza ráncza't és megvetéssel nézett a távozó után: „Ez volt az az ember, akire a szívemet pocsekoltam s akinek pezsgőt kínáltam. Hiszen ez egy raffinált alak, kit már az utolsó korcsmából is kirugtak.

Marencsin Zoltán.

s melyek beszédes jelei voltak a vármege lakói hazafias, meleg érzületének.

A ruhaneműek s a téli kötött ruhadarabok, a mult télben mind felhasználtattak, de a különféle nagyságu ágypárnákból oly tetemes készlet maradt a bizottság vármegyeházai raktárában, hogy a legutóbbi napokban is nagyobb szállományokat tudott küldeni a párnákat nélkülöző vörös-keresztes kórházaknak.

Azonkívül, hogy 100 darab párnát adott a bizottság a helybeli vörös-keresztes- és 100 darabot a vármegyei közkórháznak, 200 darab párna, 20 ing és 20 lábravaló az eperjesi vörös-kereszt egyesület kórházai részére lett expedálva e hó 10-én, szerdán pedig a vörös-kereszt egyesület budapesti központi raktára címére küldetett Lukács Gézáné, a bizottság társelnöke 500 darab párnát.

Nem hallgathatjuk el azt a nemes és fáradságot nem ismerő tevékenységet, melyet Lukács Gézáné a ruha- és ágyneműek összegyűjtése és szétküldése körül kifejtett s mely méltó volt közönségünk dicséretes áldozatkészségéhez.

Itt említjük meg, hogy a közelgő és immár küszöbön lévő téli időszakra való tekintettel, a bizottság szives készséggel eszközli küzdő katonáink részére mindenemű meleg ruhadarabot és kötött ruhadarabokat s a kötéshez szolgáló jóminőségű gyapjufonal a polgármesteri és főszolgabírói hivatalokba, valamint a főispán hivatalában rendelhető meg kilogrammonként 15 korona árban.

Eddig körülbelül 160 kilora történt rendelés s különösen lelkes tevékenységet fejtenek ki a tornaljai és putnoki főszolgabírók, akik körük területén tekintélyes mennyiségre eszközöltek gyűjtést.

A rosznyói róm. kath. püspöki leányiskola (zárda) igazgatója Dittel István kanonok-plébános a rosznyói papság körében 300 koronát gyűjtött össze s ezen husz kilogramm fonalat vásárolt, melyet a zárda tanerői és növendékei lelkes hönleányi készséggel és buzgalommal dolgoznak fel. — E dicséretes és példát érdemlő cselekedetet hálás köszönettel vették az illetékes faktorok tudomásul.

A harmadik hadikölcsön.

A jegyzési határidő utolsó hete következik. A jövő számunkban lesz alkalomunk részletesen ismertetni azt a fáradhatatlan energiával végigvezetett akciózt, mely vármegyénkben — az auspiciumok szerint — meglepő eredménnyel fog végződni.

Kubinyi Géza főispán irányítja és vezeti az akciózt s a nála felfektetett nyilvántartás adatai szerint az eddigi eredmény lényegesen meghaladja a tíz milliót, sőt elérte a második hadikölcsön eredményét is, mely számszerint: 10.430,145 korona volt.

Eddig nem ismert és nem is sejtett közgazdasági erőről beszélnek ezek a számok, melyeknek megvilágításában egy új gazdasági élet ragyog felénk.

A jegyzés eddigi eredményeiről a következő értesüléseink vannak:

A felsőbalogi körjegyzőség területén bámulatos eredményt ért el Guttman Miksa segédjegyző, kinek agilis fárado-

zásai eredményeképen eddig 357990 kor. jegyeztetett s nagyobbára gazdák részéről, mert a jelzett összegben mindössze 80000 korona a községek jegyzése.

A serkei körjegyzőségben Szécsi Oszkár körjegyző fejtett ki lelkes tevékenységet s e körjegyzőség jegyzéseinek eredménye eddig: 306000 korona. Ebből a községek 85000 koronát jegyeztek.

A járások között a legfényesebb eredményt produkált a feledi járás, melyben a jegyzések összege november hó 1-éig 2.100,410 korona volt, a tornaljai járás eredménye szintén inpozáns: 1.707,910 korona s a putnokié 1.655,500 korona.

A nagyközségek jegyzései közül, mint tekintélyes jegyzést megemlíthetjük Putnok nagyközséget, melyben a jegyzések összege meghaladja 400000 koronát s Rimakokovát, ahol 239200 korona és Tornalját, ahol 540000 kor. jegyzés történt.

A III. hadikölcsön kibocsátását ismertető körlevelét a Rimaszombati Takarékpénztár már szétküldte. A lapunkhoz csatolt ezen körlevél tartalmát olvasó közönségünk szives figyelmébe ajánljuk!

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük la punk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Jubiláns püspök. A rosznyói r. kath. egyházmegye fennkölt szellemű püspöke: Sipeki Balás Lajos v. b. t. t. tiz esztendeje áll az egyházmegye élén. A lefolyt tiz esztendő bőségesen bizonyosságot szolgáltatott arra, hogy az egyházi ügyekért buzgó főpásztor az egyházi kereteken messze kiemelkedő módon kormányozza egyházmegyéjét. A kor szavát megértve, társadalmi és szociális téren mindenütt ott találkozhattunk működésének nyomaival.

Az egyházmegye papsága örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy a jubiláló főpásztor iránti ragaszkodásának minél impozánsabb módon kifejezést adhasson. Jó alkalmul szolgált erre a november 10-én Rozsnyón tartott papi nyugdíjgyűlési gyűlés, a melyre számosan egybesereglettek az egyházmegye székvárosába.

Megelőzőleg, előtte való napon a kath. főgimnázium tanári kara jelent meg a megyéspüspök előtt s Kiss Kolos Jenő igazgató üdvözölte szép beszédben a jubiláló egyházfőt, a ki meghatottan válaszolva kiemelte az ifjúság vallásérkölesi és hazafias nevelésének nagy fontosságát. — November 10-én a székesegyházban a jubiláló főpásztor végezte az ünnepi isteni tiszteletet. Ennek végeztével a papnevelő intézetben folyt le a nyugdíjgyűlési gyűlés s annak keretében a főpásztor üdvözölte. — A megyés püspök szép beszéddel nyitotta meg a nyugdíjgyűlési gyűlést s azon sok szép beszéd és gyakorlati tanácskozás folyt. — Gyűlés végén a püspöki palotába vonult a papság s ott Podracsy István dr. címzetes püspök, nagyprépost üdvözölte szívből eredő beszédben a jubiláló megyés főpásztort, a ki a lefolyt tiz év alatt egyházi, társadalmi és szociális téren sok alkotással tette nevét feledhetlenné. Felajánlotta a papság gyűjtését: 3000 koronát jótékony alapítványra. A főpásztor válaszában papjait szeretetéről biztosítva, az alapítványt egyházmegyei papok tudományos munkásságának jutalmazására jelölte ki. A maga részéről pedig 50000 koronás alapítványt tett felerészben nyugdíjazott papok segélyezésére, a másik részben pedig az egyházmegyei kántorok és tanítók gyermekeinek nevelésére.

Délben diszebedet tartottak a püspöki palotában s ott Káposztássy Imre karancseszii

plébános és Kiss Kolos Jenő főgimn. igazgató üdvözölte a főpapot. Beszélt Széman Endre prépost és Mészáros Endre tornajfalui plébános, a káptalant és a nagyprépostot üdvözölve.

Délután 5 órakor a növendékpapok rendeztek szépen sikerült ünnepséget a jubiláló főpásztor üdvözlésére, az ünnepségen Göbl Márton dr. apát-kanonok, intézeti igazgató tartott beszédet. A főpásztor a szép ünnepséget meghatottan megköszönve, fennkölt tartalmu buzdító beszédet intézett a jövődő papsághoz.

Ezüst mise. Dollák Rezső Koháryháza róm. kath. plébánosa, ki sokáig káplánkodott városunkban, folyó hó 4-én tartotta ezüst miséjét. A szép egyházi ünnepélyt meleg és lelkes óvációvá avatta a garamvölgyi papság és intelligencia s bár igen rossz időjárás volt, mégis sokan jelentek meg. Az ünnepség azzal vette kezdetét, hogy mise előtt Kajaba Árpád jegyző vezetése alatt a község küldöttsége járult a jubiláns elé és a jegyző szép szavak kíséretében nyújtotta át a plébánosnak a község ajándékát: egy hadikölcsön kötvényt, amelyet a község jegyzett az ünnepelt részére és a 25 év emlékére, megörökíteni kívánván ezzel a háborus idöket is. Ezután a közönség a templomba vonult, a hol az ezüstmisés Gazdik Károly esperes, Karafanda Pál, Borbás György és Golda Nándor plébánosok segédkezése mellett ünnepies misét celebrált. Ki kell emelnünk, hogy a mise alatt a köznép oly szépen énekelte latinul a Te deum-ot és tót nyelven más egyházi énekeket, hogy bármily énekkarnak dicséretére vállott volna s ez Bahéry József kántor érdeme. — Mise után Komáromy István járási főszolgabíró adta át ünnepélyes keretben Tahy Zsuzsanna állami tanítónőnek, a magyar nyelv sikeres tanítása megjutalmazásául a vármegye 70 koronás jutalmát. — Ez után pedig fényes lakoma következett. — Az ebédnél az első felköszöntőt Dollák Rezső mondotta a pápára, apostoli királyunk ő felségére, a megyés püspökre és a vendégekre. — A felköszöntő valóban szívből jött és remeke volt a pohárköszöntőknek s a legőszintébb érzelmeket váltotta ki a szivekből. Szép felköszöntőket mondtak még: Gazdik Károly, Borbás György és Karafanda Pál plébánosok, Komáromy István főszolgabíró és dr. Csiky Ferencz járás-orvos. A vendégek csak a késő éjjeli órákban távoztak el a legszébb emlékekkel.

Papi jubileum. Káposztássy Imre cz. prépost, karancseszii alesperes plébános — ki Feleden is volt plébános s kit városunkhoz rokoni összeköttetések fűznek — f. hó 5-én ünnepelte születésének hetvenedik, karancseszii plébánosságának huszonötödik és alesperesi működésének tizedik évfordulóját. Ez alkalomból sokan keresték fel a jubiláló prépost plébánost nagyszámu barátai, tisztelői és különösen volt káplánjai közül, hogy kifejezzék iránta érzett hálájukat és szeretetüket s hogy személyes jelenlétükkel is igazolják, mily tisztelettel és elismeréssel viseltetnek érdemekben gazdag munkássága és tevékenysége, valamint kiváló személyi tulajdonai iránt. — A jubileum alkalmából barátai és tisztelői értékes ajándékkal lepték meg a jubiláló prépost-plébánost.

Református egyházkerületi közgyűlés. A tiszánineni református egyházkerület folyó hó 9-én tartotta meg Miskolczon rendes évi közgyűlését, melyen Lukács Géza vármegyei alispán, a gömöri ref. egyházmegye főgondnoka is részt vett. — Ott volt továbbá Bodor István a tanügyi bizottság tagja és az egy. prot. főgimnázium képviselője: Kerekes Dezső tanár. Az egyházkerület 100000 koronát szavazott meg a hadikölcsönre s felajánlja a hadseregnek összes érzeit. — Czinke István esperes betegsége miatt nem jelenhetett meg a gyűlésen.

Egyetemes gyűlés. A magyarhoni ág. ev. egyház egyetemes nagygyűlése folyó hó 10-én vette kezdetét Budapesten s azon Kubinyi Géza főispán, gömöri egyházmegyei felügyelő és Szent-Iványi Árpád orsz. gyűl. képvis., kerületi felügyelő is megjelent s élénk részt vett a tanácskozásban. Ugyancsak megjelent ott csetneki Gyürky Pál főesperes, helybeli ev. lelkész, a nyugdíjintézmény megalapítója és ügyvivője, továbbá: Medveczky Sándor kishonti egyházm. felügyelő és Loysch Ödön főgimn. igazgató.

Lelkészi értekezlet. A hazai evang. lelkész-egylet t. hó 10-én Budapesten látogatott gyűlést tartott, melyen csetneki Gyürky Pál főesperes is részt vett s nagy figyelemmel hallgatott előadást tartott a lelkészek fizetésének családi pótlék utján való felemeléséről s a nyugdíjnak lakbérnyugdíjjal emeléséről. — Az előterjesztéshez többen hozzászóltak s az értekezlet halás köszönetet szavazott az előadónak.

Előléptetett csendőrpáncsnok. A IV. számú kassai csendőrkörülethez tartozó itteni csendőrségi szárny parancsnoka: *Földvárszky* Pál főhadnagy, ki szolgálatát lelkiismeretes pontossággal, buzgón és kiváló rátermettséggel végzi, a novemberi előléptetés alkalmával századosná neveztetett ki.

Katonai előléptetések. A november havi katonai előléptetések sorában számos bennünket érdeklő ismerős nevet találunk: *Dingha* Sándor, a besztérczebányai 16. honvédszázados főhadnagy, ki Jolsván sokáig volt zászlóaljparancsnok s a társas élet kedvelt tagja volt, *alezredessé lett előléptetve.* A megyénkbeli származású *Szentmiklóssy* Pál és *Kisgergely* László honvédszázadosok pedig őrnagygyá léptek elő.

A háboru tartamára véglegesített nyugállományú tisztek csoportjában a király farkastalvi *Farkas* Géza cs. és kir. kamarás, huszárszázados, ki vármegyénk közéletében, különösen utóbbi időben jelentős szerepet vitt, huszárnagygyá nevezte ki folyó évi november hó 1-től számitandó ranggal. A háboru kezdete óta fáradhatlan buzgósággal tesz szolgálatot *Farkas* Géza — közéletünk rokonszenves tagja s előlépése széles körökben kelt őszinte örömet.

A tüzéségnél *Szakall* István 4-ik honvéd tábori ágyusezredbeli zászlós — *Szakall* Vincze nyug. vármegyei árvaszéki elnök derék fia — hadnagygyá lépett elő.

A 16-ik honvédszázadoshoz beosztott megyénkbeli *Regula* Antal tart. hadnagy főhadnagygyá lett előléptetve.

Az 5-ik huszárezredhez beosztott s jelenleg a harcztéren szolgálatot teljesítő *Maurer* Oszkár tart. huszárhadnagy — és a roznói származású *Horkay* Ferenc tart. honvéd hadnagy állomásparancsnok főhadnagygyá lépett elő.

Kardos Béla miskolci vasnagykereskedő — *Kohn* Adolf helybeli kereskedő derék fia — a 10-ik honvédszázados tart. hadnagya főhadnagygyá lépett elő.

A 16-ik besztérczebányai honvédszázadosnál következő tisztjelöltek léptek elő hadnagygyá: *Spilmann* János, *Szoboszló* György, *Paulovits* József, *Petrusz* János, *Kovácsik* Dezső, *Botár* Gyula, *Gembinsky* József, *Petrovics* Gyula, *Majeros* József, *Kisfaludy* Kálmán, *Farkas* Márton, *Simon* Gábor, *Gregor* Károly, *Puchy* Gyula, *Labos* László, *Szekely* József, *Kuchár* Gyula, *Wagner* Béla, *Zorkóczy* József, *Kazinczy* István, *Dombay* Rezső, *Kalmár* Jenő és *Kis* Antal.

Áthelyezés. Az itteni ménteleposztálynál ismételten szolgálatot tett *Kerckréthy* Miklós százados a debreczeni ménteleposztálytól áthelyeztetett a székesfehérvári ménteleposztály katonai parancsnokságához.

Állatorvosi kinevezés. A hivatalos lap közli, hogy *Goldner* Ferenc megyénkbeli állatorvos — ki a 16. népfölk. parancsnokság nyilvántartásában áll és népfölkelésre kötelezett, folyó évi október 15-től népfölkelő állatorvossá neveztetett ki.

Kettős kitüntetés. A háboru kezdete óta az északi harcztéren nagy odaadással és buzgósággal tölti be nehéz hivatását *Gaál* Andor orvosjelölt, Gaál Emil Vöröskereszt kórházi gondnok derék fia, ki hősi magatartásáért és kitünő szolgálataiért egymásután két kitüntetésben részesült. Először kapta a másodosztályú ezüst vitézségi érmet, most pedig az arany érdemkereszttel a vitézségi érem szalagján lett kitüntetve. Itthon és széles körökben őszinte örömet kelt a derék fiatal ember kitüntetése.

Katonai kitüntetések. A király megparancsolta, hogy az ellenséggel szemben tanúsított kitünő szolgálataokért csiz *Molnár* József 16-ik tábori tüzezredbeli tart. főhadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék.

A doberdói fensikon hősi halált halt *Hykisch* Antal főhadnagy — a bolgár király volt tit-

kára — a hadiékítményes katonai érdemkereszttel lett kitüntetve.

Megemlékeztünk lapunkban a társas életünkben kedvelt *Morvay* László 5-ik cs. és kir. gyalogezeredbeli tart. főhadnagynak, Borsod-megye árvaszéki főnökének a harcztéren bekövetkezett hősi haláláról. — Most olvassuk a hivatalos lapban, hogy a király a vitéz főhadnagyot az ellenség előtt tanúsított hősi magatartása elismeréséül a hadiékítményes 3-ik oszt. katonai érdemkereszttel tüntette ki.

Téves híradás. Megírtuk, hogy a nagy-rőczei származású *Broczkó* Gy. 5-ik cs. és kir. gyalogezeredbeli főhadnagy elestének híre érkezett hozzánk. Most egészen biztos forrásból örömmel értesülünk, hogy e hír nem felel meg a valóságnak.

Hősök kitüntetése. *Kaiser* András dobsinai bányafelőr, ki mint a 6-ik huszárezred katonája, a háboru kezdete óta a harcztéren van, az ezüst érdemkereszttel a vitézségi érem szalagján lett kitüntetve. — *Rácz* Aladár zászlós, *Rácz* Márton nagy-rőczei lakos fia, ki az északi harcztéren teljesít szolgálatot, az első osztályú ezüst vitézségi érmet kapta s ezt maga a trónörökös tüzte október 3-án a vitéz zászlós mellére.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter *Scholtz* Lajos jolsvai államilag segélyezett siket néma intézeti gyógypedagógiai igazgatót saját kérelmére a körmöczbányai siket-némák államilag segélyezett intézetébe helyezte át gyógypedagógiai tanítóként; *Emmer* István gyógypedagógiai intézeti tanítót pedig igazgatói minőségben kinevezte a siket-némák jolsvai intézetébe.

A rokkantak ügyében. Megírtuk lapunkban, hogy a rokkant katonák ügyében *Molnár* Lajos kerületi munkásbiztosító pénztári igazgató, egy dicséretes törekvése és alapos rátermettségre valló tervtelmes memorandumot nyújtott be a vármegyéhez, melyet *Szakall* Vincze főrokkant gyám a közgyűléshez terjesztett be. A közgyűlés a tervezetet a központihoz terjesztette fel tárgyalás és véleményezés céljából s *Molnár* Lajost a főrokkant gyám helyettesévé választotta meg.

Halálozások. Özv. *Csider* Lászlóné szül. dapsai *Dapsy* Emma, néhai *Csider* László kuriai bíró özvegye folyó hó 5-én Budapesten 68 éves korában elhunyt. Hosszu ideig volt városunk lakója s két testvérén: dapsai *Dapsy* Lajoson és *Koreny* Ágostonné szül. dapsai *Dapsy* Julin kívül itteni előkelő rokonai gyászolják az elhunytat, kinek hült tetemeit városunkba szállították s folyó hó 9-én az állomásról a *Csider* család sírkertjében temették el. — *Koporsója* felett *Simon* Mihály ref. lelkész megható beszéddel méltatta emlékét.

A régi rimaszombati családok egyikének utolsó férfi tagja távozott el az élők sorából. *Szűgyi Zsigmond*, a gömörmegyei nép és iparbank nyugalmazott könyvvezetője halt meg t. hó 8-án hosszas szenvedés után 71 éves korában. Hűség és tisztviselő, jellem és becsületben kiváló egyén volt, kinek munkáját a rend és pontosság, társadalmi érintkezés és szelid, barátságos modor, a kellemes eleveenség és szívósság jellemezte. Szerény magatartású ember volt, a ki az életet nem a zaj és feltűnésben kereste, de meglegte az általános szeretetet, mely őt ny. az évtizedekre menő munka, mint a pihenés idejében minden ismerőse részéről körülvette. Hosszasan, évekig betegeskedett, hű testvére: özv. Csomós Tamásné ápolása mellett, míg végre véget vetett szenvedéseinek a halál. Temetése november hó 10-én ment végbe *Simon* Mihály ref. lelkész szép gyászbeszédével.

Mácsánszky János ügyvédi írnokot mély gyász érte; felesége: szül. Tóth Irén, *Tóth* Gusztáv itteni pék leánya folyó hó 7-én 37 éves korában házassága 8-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Két kis gyermeke maradt hátra. Temetése folyó hó 8-án nagy részvét mellett ment végbe.

Igazgatósági ülés. A „Rimaszombati Kerületi Munkásbiztosító Pénztár” igazgatósága id. *Rábely* Miklós elnökségével folyó hó 7-ikén ülést tartott, melyen több kártalanítási, betegsegélyezési és vegyes ügyet intéztek el *Molnár* Lajos ügyvezető-igazgató referátuma alapján.

Sebesültek érkezése. Folyó hó 12-én este Miskolcra újabb sebesült szállítmány érkezett az itteni Vöröskereszt kiegészítő kórházba, számszerint mintegy 256, úgy hogy az eddigi 208 sebesült és beteg katonával együtt a létszám immár meghaladja a 460-at, kik állandó gondos és figyelmes gyógykezelésben és mintaszerű ápolásban részesülnek. A mostani betegszállítmány külön sebesültszállító vonaton érkezett ide dr. *Háger* törzsorvos parancsnok vezetésével, ki az északi harcztérről jött sebesült és beteg katonákat átadta az itteni kiegészítő kórház vezető főorvosának: dr. *Zehery* Istvánnak. Az átvételnél jelen volt a kórház vezetőse s az ápolónők serényen munkálkodtak a betegek és sebesültek elhelyezése körül.

Középiskolai előadói állás. A lefolyt héten a tiszáninneni ref. egyházkerület gyűlést tartott Miskolcra, a melyen egyebek közt tárgyalták azt a javaslatot is, hogy az egyházkerület állítson fel a középiskolák részére előadói és látogatói állást más egyházkerületek példájára. Mint értesülünk, ezt a javaslatot a kerületi gyűlésen elfogadták, az állás javadalmazására pedig a kerületi középiskolák tanulóitól fejenként 1 korona díjat szednek. Az állásra 6 évi időtartamra a miskolci ref. felsőbb leányiskola igazgatóját választották meg.

Az Andrássy Francziska alapítvány kamatainak kiosztása. Néhai gróf Andrássy Dénes nemes intenciójú alapítványainak kamatát ez év október hó 26-ikán délelőtt osztotta ki *Nagy* Elemér roznói főszolgabíró Krasznahorkaváralján az elhunyt gróf uradalmához tartozó községek szegényei között. Tizenhat egyén részesült egyenként 20—20 K segélyben. Az alapítványt kezelő vármegyénk alispánja 80 K segélyt küldött Zemplénmegye alispánjához, hogy az alapítvány rendelkezési értelmében azt Monok és Lazony községek szegényei között ossza szét.

Sárosi művész-sorsjáték. Az oroszok által elpusztított sárosi falvak felségélyezése és felépítése akciójában vármegyénk tekintélyes részt vesz s a helyi gyűjtési mozgalmat vezető *Kubinyi* Géza felkérésére a napokban érkezett 500 darab sorsjegy a sárosi művész-sorsjáték intéző bizottságtól a főispáni hivatalhoz, ahonnan azok a főszolgabírák és a polgármesterek útján kerülnek majd eladásra. A sorsjáték nyereményei mind művészi értékű tárgyak s egy sorsjegy ára 5 korona.

A harmadik hadikölcsön jegyzése megkezdődött!! *Tartsa mindenki hazafias kötelességének a nemzeti feladatok támogatását s jegyezzen minél magasabb összegű hadikölcsönt, mely 6%-ot jövedelmez, biztos és elsőrangú befektetés s emellett fegyvereink diadalát ezzel is előmozdítjuk!*

Selejtes lovak és csikók kiosztása. A földmivelésügyi miniszter 65 darab lovat és 50 csikót bocsátott főispánunk rendelkezésére, hogy azokat mérsékelt áron gazdaközönségünk között szétossza. A lovak a katonai lékórházakból lettek kisélejtve s a csikókkal együtt e hó 12-én (pénteken) délelőtt 10 órakor *Kubinyi* Géza főispán által a vásártéren kiosztva.

Rimaszombat város költségvetése. Az 1916-ik évre Rimaszombat város költség-előirányzata elkészült és t. hó 15-én tárgyalja azt a képviselőtestület. E szerint a szükséglet összege volt 1914-ben 464164 korona 22 fillér. 1915-re jóváhagyva: 439334 korona 62 fillér. 1916-ra előirányozva: 441037 korona 21 fillér. A fedezet 1914-ben tényleges: 474832 korona 65 fillér. 1915-re jóváhagyva: 352724 korona 18 fillér. 1916-ra előirányozva: 349167 korona 43 fillér. A szükségletből levonva a fedezetet, marad hiány: 91869 korona 78 fillér 1916-ra. Ennek fedezetül szolgál: 126400 kor. állami egyenes adó után 72%-al kivetendő községi pótdó: 91008 korona és 6155 korona 59 fillér állami földadó után 14%-al kivetendő mezőbér pótdó: 861 korona 78 fillér.

Fiatalkorú bűnösök. Folyó hó 10-én a helybeli kir. törvényszéknél, t. hó 13-án pedig a nagy-rőczei kir. járásbírósnál tartott a fiatalkorúak bírósága *Fodor* Zoltán kir. tör-

vényszéki bíró elnöklésével tárgyalást. A vádhatóság képviselőjében dr. Mészáros István kir. főügyész helyettes vett részt a nagyrőczei tárgyaláson.

Három vármegye közel félmillió adománya feldult tüzhelyeink javára! Az egész ország hazafias lelkesedéssel karolja fel azoknak a honpolgároknak az ügyét, akiknek otthonát a háboru elpusztította. Az általános adakozásból azonban fokozottan veszi ki részét azoknak a vármegyéknek közönsége, melyek földrajzi fekvésüknél fogva legközelebb estek az immár elmúlt veszedelemhez. Itt a lakosság ugylátszik a másokkal való együttérzést egybefoglalja a kiállt aggodalom érzelmével és afelett való megkönnyebbülésében, hogy a csapástól megmenekült, sokszorosan áldoz azoknak javára, akikre ugyanez a csapás lesújtott. Így azután kezdetben csekélynek mutatkozó adományok hatalmas összegekre növekedtek. Borsod vármegye például egyszerűen csak annyit közölt a Khuen-Héderváry Károly gróf elnöklése alatt álló Feldult tüzhelyeket Újrafelépítő Országos Bizottsággal, hogy a vármegye közönségének körében gyűjtést indít a károsultak javára. Ez az egyszerű bejelentés 200000 koronát eredményezett! Hevesvármegye törvényhatósági bizottsága 2000 koronát szavazott meg egy újrafelépítendő falu községházának felépítésére és ugyancsak gyűjtést indított. Ma Hevesvármegye adománya körülbelül 100000 koronát tesz ki. Nógrád vármegye törvényhatósága 5000 koronát adományozott. Hozzájárult azóta a gyűjtés eredménye, mely október végén elérte a 130000 koronát. Ez a vármegye azonban összesen eddig 165000 koronát adott, mert az előbb említett két összegen kívül a vármegye állategészségügyi alapjából is megszavazott további 30000 koronát. Nógrád vármegye különösen szép példát adott, mert hiszen ahhoz, hogy a süjtött vidék lakosságát igazán talpra állítsuk, nem elég felépíteni számukra a pusztá falvakat, hanem gondoskodni kell arról is, hogy az új otthon tökéletes legyen mindabban, ami az élet folytatásához, az új élet megkezdéséhez kell.

Halálos baleset. A ratkói járási főszolgabírói hivatal f. hó 13 án táviratilag jelentette be a kir. ügyészségnek, hogy Sunyoczky András népfelkelő hadimunkás, a magnezitipar r.-t. burdabányai telepén elszenvedett baleseti sérelem következtében folyó hó 12 én éjjel meghalt. A kir. ügyészség elrendelte a vizsgálatot s a hullaboncolás folyó hó 14 ére tüzetett ki.

A ki Kacsára éhezett. Cserencsényben folyó évi szeptember hó 29-én Szmugala István a Tar Lászlóné bezárt fatartójának deszkafalát kibontotta s két kacsát hirtelenében levágott, hogy azokat magával vigye, de váratlanul zajt hallott, megijedt, a kacsákat eldobta és elmenekült. A kir. törvényszék folyó hó 12-én kérdőre vonta a kacsára éhes legényt, s lopás büntette miatt jogerősen 14 napi fogházra ítélte.

Vasuti tolvaj bűnhődése. Górasz János miskolczi lakos, alkusz folyó évi október hó 14 én Tornalján a vasuti állomás pénztáránál jegyváltás közben a mellette lévő Remenyik Gusztáv zsebéből egy pénztárczát 290 korona tartalommal ellopott. Kubik Edéné látta, mikor az alkusz kiemelte a pénztárczát és figyelmeztette Remenyiket, ki aztán elcsípte a vakmerő zsebtolvajt. F. hó 12-én a helybeli kir. törvényszék Kolbay Sándor elnöklésével ítélkezett a tolvaj felett s dr. Mészáros István kir. főügyész helyettes vádbeszéde után jogerősen hat havi börtönre és 3 évi hivatalvesztésre s politikai jogok felfüggesztésére ítélte.

Harczias némberek. Jólészen folyó évi szeptember 8 án Bukovics Jánosné a vele egy konyhán lakó Sefcsik István lakásába ment és ott régi haragból kifolyólag Sefcsikkal és feleségével civakodni kezdett, mire ezek kiakarták lökni a lakásból s dulakodás támadt. A zajra berohant Bukovitsné leánya: Bukovits Mária, s aztán együttes erővel püfölték Sefcsiket, késsel is megszurkálták és a leány Sefcsikné egy tál forró vízzel leöntötte. A két harcziás némbert: az anya és leánya folyó hó 12 én állott a helybeli kir. törvényszék előtt és súlyos testi sértés miatt jogerősen két-két havi fogházra ítéltettek; Bukovits Mária még külön 10 K pénzbírságra is, esetleg egy napi elzárásra ítéltetett.

A hadikötvény magasabb ára. A közönség körében az a nézet terjedt el — és ez egyes lapokban utat is talált — hogy a harmadik hadikölesön kötvényeinek ára november hó 1-től kezdve 30 fillérrel megdrágult, s így azok, akik a jegyzési idő második felében jegyeznek 30 fillér „büntetéspénzt” kötelesek fizetni. Ismételt és nyomatékosan hangsúlyoznunk kell, hogy ez a nézet teljesen téves, mert a 30 filléres árkülönbözetnek az a természetes magyarázata, hogy a most kibocsátásra kerülő hadikötvények kivétel nélkül f. november elsejétől kamatoznak, holott a november hó folyamán jegyzők tulnyomó részére a jegyzett összeget november hó 1 je után bocsátja a kincstár rendelkezésére, tehát november hó 1-étől a befizetés napjáig a kamatszelvény révén illetéktelen kamatot élvez. Ennek az időközi kamatnak a kincstár javára való megtérítésére szolgál a 30 filléres árkülönbözet a november 1-ét követő jegyzéseknél.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik forrón szeretett testvérünk, illetve rokonunk: Csider Lászlóné, dapsai Dapsy Emma elvesztése feletti mély bánatunkban részt vettek s kedves halottunkat utolsó útján elkísérték, fogadják leg-hálásabb köszönetünket. *A gyászoló család.*

Köszönetnyilvánítás.

Megboldogult testvérbátyánk: Szügyi Zsigmond bennünket mély gyászban itt hagyván, jóakaróinknak, kik e bánatunkban személyesen vagy írásban szívesek voltak felkeresni, illetve öt utolsó útjára elkísérték, ez uton mondunk hálás köszönetet. — Rimaszombat, 1915. november 11. **A Szügyi nővérek.**

Tragikus halál. A zeherjei származású Kulcsár Ambrus besztérczebányai 16. honvédszolgalegredbeli szakaszvezető — a gépfegyver osztályhoz beosztva — 14 hónapot töltött a harcztérre s egy ízben már megsebesülve került haza az orosz harcztérről. Mult héten 14 napi szabadságot kapott s Besztérczebányáról jött haza családjához Zeherjére folyó hó 6 án. Az uton kellenél többet ivott a viszontlátásnak előre örvendő szakaszvezető s Feleden felszállva a vonatra, elaludt, a rimaszombati állomáson fel sem ébredt. Cserencsényben költötték fel s itt leszállva, gyalogszerrel indult a vágányok között visszafelé. Az italtól bódultan valószínűleg elesett s a cserencsényi állomásról este 7 órakor Rimaszombat felé haladó személyvonat gépje az állomástól mintegy 250 méternyire a vágányok közt fekvő embert elgázolta. — Az összeroncsolt, lenyakazott katona szörnyet halt. Az esetet bejelentették a bíróságnak s folyó hó 7-ikén (vasárnap) a helys inére kiszállott Gazda Pál helyettes vizsgálóbíró dr. Mészáros István kir. főügyész helyettesével, dr. Zehery István kir. törvényszéki és fogházorvossal és dr. Kármán Aladár közkörházi osztályorvossal s a hullát törvényszéki boncolósa megejtetett. Másnap a hullát Zeherjére szállították s ott nagy részvét mellett temették el a szomorú véget ért katonát. — Fialtal felesége és kis leánygyermeké siratja az elhunytat.

A hadifoglyok ruházatának beszerzése. A hidegebb időjárás beállta folytán gondoskodás történt, hogy a munkára kiadott hadifoglyok ott, ahol ez még nem történt volna meg, téli ruhával, fehéreneművel és lábbelivel haladéktalanul elláttassanak. A szükséges ruházati cikkekéről a munkaadó a kívánt ruhaneműek nagyságának hozzávetőleges megjelölésével pontos kimutatást készítsen, a kimutatáson a szükségletet a legközelebbi esendőörsszel igazoltassa s ezt a kimutatást annak a hadifoglytáborparancsnokságnak küldje el, melyből a hadifoglyok kiadattak és ettől a parancsnokságtól kérje a ruhaneműek elkészítését. A hadügyminiszter ur sürgősen utasította az összes hadifoglytáborparancsnokságokat, hogy a hadifoglyok ruházata iránt a munkaadók részéről támasztott igényeket azonnal elégítsék ki. Amennyiben ez nem volna lehetséges, a hadügyminiszter a ruhaneműeket haladéktalanul elküldi vagy akadályoztatás esetén intézkedik, hogy a ruházatnak a munkaadók által való beszerzésére megfelelő pénzüsszeg utaltassék ki. A hadifoglyoknak polgári öltözet is adható, de ebben az esetben minden öltönydarab fehér olajfestékkel jelölendő meg, hogy a hadifoglyok könnyen felismerhetők legyenek.

Tánczórak. Dobránszky János régi jó-hírű tánczitanító folyó hó 15-én, hétfőn megkezdte ismét a tánczitanítást. Ugy halljuk, hogy a növendékek már meglehetősen számban jelentkeztek s reméljük is, hogy a szülők nem fogják elvonni gyermekeiket a táncz hasznos és szórakoztató tanulásától.

A Rimaszombati Takarékpénztár a december hó 1-én esedékes 4%-os magyar koronajáradék-szelvényeket már e hó 20-ikától kezdve minden levonás nélkül beváltja.

Köszönetnyilvánítás. Kis városunk társadalmának nemesen érző, intelligens tagjai megértve és átérve a komoly, nehéz időknek intő szavát, a kötelességteljesítésnek, nemes áldozatkészségnek oly nagyszerű tanujelét adta, amelylyel méltán és büszkeséggel merünk sorakozni azon városok mellé, amelyek a legnagyobbat és legtöbbet áldoztak a haza oltárára. Kevesen vagyunk — hisz alig számlálunk 7000 lelket! — de eddig is már sokszor áldoztunk anyagi erőnkön felül és igyekeztünk ezután is áldozni ott, a hol a fájó sebet avagy a szükséglet enyhíteni kell. Nemcsak a folyton szaporodó országos jótékonyági gyűjtések, a nagy drágaság teszik nehezzé városunk áldozatkész, jobb érzésű közönségének helyzetét, de most is ott van mindenhol, ahol áldozni kell s immár egy esztendeje fizeti szíves készséggel a „Koronás Segélyező Társaság” tagdíjait is, amelylyel szintén igen tetemes összeggel járul a jótékony szeretetadományokhoz. És vannak, akik anyagi áldozatkészségük mellett fáradságot nem ismerve, a sebesült és a harcztérre indult katonák részére buzdólkodtak a cigaretták rengeteg mennyiségének elkészítésével is. — Ezeknek a nemeslelkű urhölgyeknek óhajtanánk ezuttal a legmélyebb elismerést nyilvánítani. *Eddig összesen kiosztottunk 425000 darab cigarettát, amelyek elkészítését a következő hölgyek végezték:*

Ferrich — Keczer Matild	40000 drb
Juraskó nővérek	30000 "
Fabián Béláné	30000 "
Bartha Jozefin	25000 "
Lenner Ilonka	20000 "
Fráter Józsefné	20000 "
Dr. Weinberger Rezsőné	20000 "
Róth Lenke	15000 "
Geduly Gézné	15000 "
Vladár Józsefné	15000 "
Gede Istvánné	15000 "
özv. Okolicsányi Jánosné	15000 "
Ribely Etta	15000 "
Szabó Margit	15000 "
Szücs Györgyné	12000 "
Kohuth Sárka	12000 "
Dániel Juliska	12000 "
Beck Jenőné	12000 "
Kohn Olga	12000 "
Kovács Marcuka	10000 "
Palm Mariska	10000 "
Kapácsy Miczike	10000 "
Török Rózsi	8000 "
Nyomarkay Béláné	6000 "
Seidner Olga	6000 "
Bodon Mariska	6000 "
Nagy Ilonka	6000 "
Zsuffa nővérek	3000 "
Remenyik Margit	3000 "
Galambos Kata	2000 "
Kovács Gáborné	6000 "

Amidőn forró köszönetet mondunk a hölgyeknek ügybuzgó fáradozásukért, ismételtén kérjük, hogy ezután is szeretettel, melegséggel karolják fel ügyünket és a sebesült katonák részére szükségilendő cigaretták elkészítésében nyujtsanak segédkezet.

Rimaszombat, 1915. november 12.

Madarász Pál,

a koronás segélyező-társaság elnöke.

Többszörös váltóhamisító. Huszti Balint 57 éves bellényi lakos 1914. év folyamán 10 váltót hamisított 140—100, 180, 365, 250, 80 és ennél kisebb értékben s azokat leszámoltatta. A helybeli kir. törvényszék folyó hó 5-én tartott főtárgyaláson a váltóhamisító embert 1915. augusztus 11-től kezdődően két évi és 8 hónapi börtönre ítélte jogerősen. A bíróság tudniillik már négyszer ítélte el a megrogzított váltóhamisítót 1 évi és 4 havi, továbbá 6—6 havi börtönre, most aztán összbüntetését rótták ki reá.

Apolló színház. Mult vasárnap az Apolló színházban ismét telt ház gyönyörködött a szép előadásban, melynek válogatott, vonzó műsora rendkívül érdekes volt. A „hajsza a millió után“ érdekfeszítő, mindvégig bámulatos látványosság nagy tetszést keltett. Ma, vasárnap is sok élvezetet ígérő műsor várja a publikumot.

Megbüntetett izgató. A Rónapatak községhez tartozó Burdabányatelepen *Filipovic* Ignác, egy galicziai kolomeai származású Róna-patakon lakó ember f. év márczius havának egyik napján a magyarok ellen nyilvánosan izgatott, miért is a helybeli kir. törvényszék kérdőre vonta f. hó 3-án és két havi fogházra ítélte a nyugtalankodó izgága embert.

Nyugtázás. A hadban megvakult katonák segélyezésére *Müller Vilmosné* Rszombat 10 koronát, *Boczkó Dániel* és neje 10 koronát adományozott. Ezen kívül utóbbiak az elpusztult kárpáti falvak újraépítésére 20 koronát küldtek *Lukács Gézá* né alispánné kezéhez, ki az átvételt ezuton köszönettel nyugtázza.

Bűnös anya. Kisgergelyfalán f. hó 11-én törvényszéki boncolás volt; az orvosok: dr. *Zehery István* kir. törvényszéki és fogházorvos és dr. *Goldblatt Géza* tornaljai körorvos felboncolták *Pál Mária* ottani lakos, állítólag elhajtott méhmagzatát. A vizsgálat folyik.

Nyugtázás. A háboruban megvakult katonák segélyalapja javára *Runyay József* löcsei kir. adófőpénztárnok mindszentnap virágok megváltása címén 10 koronát küldött lapunk szerkesztőségéhez. — Az összeget köszönettel átvettük és rendeltetési helyére juttattuk.

Névnapi megváltásul a Vörös-Kereszt-egyesület céljaira *Máriássy Lászlóné* 10 koronát adott. Hálás köszönettel nyugtázza

Az elnökség.

„Iskoláink.“ A gömörmegyei általános tanítóegyesület hivatalos lapja, az „Iskoláink“ novemberi és decemberi kettős száma megjelent s vezető helyen foglalkozik *Lőrinczy György* kir. tanácsos, tanfelügyelő távozásával s a hivatalos közlemények töltik meg a lapot, melynek végén híreket találunk. A lapot *Mátócsy Pál* felelős szerkesztő szokott gonddal állította össze.

Alpesi felszerelések szállítása. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy a cs. és kir. hadügyminiszterium 12000 pár kőrifából készült skitalp, ugyanennyi skibot, öv, hegyászoktól szállítására pályázatot hirdet. A szállítás január hó végéig bonyolítandó le. Részletes felvilágosítással a Kamara titkári hivatala szolgál.

Utazás az elfoglalt szerb területeken. A Miskolci Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy polgári személyeknek a csapataink részéről megszállott szerb területekre való utazása egyelőre tilos. Az időpont, hogy mikor és mily feltételek mellett lesz a határ átléphető, annak idején közölni fog.

Marharakodó állomás engedélyezése. A földművelési miniszter a m. kir. államvasutak által kezelt rimaszombat poltári h. é. vasutak vonalán Gömör és Kishontvármegye területén fekvő Osgyán állomást a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg marharakodó állomásul engedélyezte.

Katonai szállítás. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy a m. kir. központi ruhatár pályázatot hirdet lábfej mele legítőhöz szükséges 200000 m. jutaszövet és 2000 kg. zsinég szállítására. Szállítási határidő november hó 30. A szállítás feltételei a kamara titkári hivatalában megtudhatók.

Meglopott vonatfékező. F. év június hó 22-én az alsósajói vasuti állomásra érkező személyvonaton *Kovács László* vonatfékezőnek eltűnt a zárt kézi táskája. Kitént, hogy *Jancsó Mihályné* gócsi lakos lopta el a táskát, annak oldalát kiszakította és a táskában levő élelmiszereket edényekkel együtt ellopta. A helybeli kir. törvényszék folyó hó 5-én *Kolbay Sándor* elnöklésével ítélkezett a tolvaj asszony felett s dr. *Mészáros István* kir. főügyész helyettes vádbeszéde után jogerősen hat heti fogházra ítélte. A büntetésből 16 napot a vizsgálati fogság által kitöltöttek vettek.

Nyugtázás. A „Vörös Kereszt“ egyesület céljaira vettük és hálás köszönettel nyugtázzuk a következő szives adományokat:

Pénzbeliek: Halottak emlékére: *Batta Simonné* Ujvásár 20 korona, *Lendvay Pál* Pusztaszabadka 10 korona, dr. *Krausz Gyuláné* zászlóból felmaradt 3 korona 66 fillért.

Természetben: *Sütheő István* egy nagy és egy kisebb kosár alma, *Málik Andrásné* Rimaszabadi 10 drb tojás, *Koronás társaság* ajándéka 6 drb Halma, 6 drb Malma játék, *Stech Kálmánné* 36 drb zsebkendő. *Az elnökség.*

UJBOR.

36 hektoliter ujbör eladó a sajkazai postamesternőnél Sajókazán.

Vaskályha.

Rimaszombatban, a Rákóczy-u. 6. szám a. egy vaskályha eladó.

Pályázati hirdetmény.

3880. sz. — A ratkói körorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A körorvos javadalmazása:

1. Az 1908: XXXVIII. t. cz. szerint 1600 korona törzsfizetés és a négyszer ismétlődő, a nyugdíjba beszámító kétszáz koronás ötödéves korpótlék.
2. 700 korona utiátalány.
3. Természetbeni megfelelő lakás.
4. Egyezer korona helyi pótlék.
5. A trachomások kezeléseért 400 korona évi tiszteletdíj.
6. Halottkémlésért Ratkó nagyközségtől 16 köbméter tűzifa házhoz szállítva.
7. A rimaszombati kerületi munkásbiztosító-pénztártól a taglétszám szerinti járandóság.
8. A szabályrendeletileg megállapított rendelési és látogatási díjak.
9. A járási tisztii orvos katonai szolgálatának tartamára a Rimamurány-salgótarjáni vasművek társaságára által évi 800 korona tiszteletdíj.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1908: XXVIII. t. cz. 7. §-ában előirt képesítüket igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi november hó 21-ig annál is inkább adják be, mivel az elkészen érkezett vagy hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

A választás határidejéül folyó évi november hó 25-ét, délelőtti 10 óráját Ratkó nagyközség közházához tűzöm ki.

Ratkó, 1915. évi október hó 30. án.

2—3

Madarassy, főszolgabíró.

Eladó kútfelszerelés.

Egy használt, — némi javítást igénylő — szivó és nyomószerezettel ellátott kútfelszerelés jutányos áron azonnal eladó.

Czim: megtudható a kiadóhivatalban.

Ujságpapíros

(csomagoláshoz) kereskedők, mészárosok, hentesek részére jutányos áron kapható a lap kiadóhivatalában.

Vásárlunk!

Libamá at kilogrammonként 7 koronáért,
Sárgarépát, petrezselymet, zellert,
Vörös káposztát, kelkáposztát,
Selejtes és szedett almát minden
mennyiségben napi árban vásárol
a Rimaszombati Konzervgyár Részv.-Társ.
Rimaszombat.

Kiadó lakás és bolthelyiség

Andrássy-utca 1. számú házban
egy szép, egészséges 3 szobás lakás és egy
bolthelyiség azonnal bérbe vehető.
Értekezhetni: **Andrássi fényképész**szel.

Árlejtési hirdetmény.

Bugyikfala község tulajdonát képező

41-ik számú korcsmaház

melléképületeivel együtt 1916. év január hó 1-től négy egymásután következő évre bérbeadatik.

Kikiáltási ár 600 korona.

Írásbeli zárt ajánlatok 10 százalékos bánatpénzzel ellátva, a községi előljáráshoz 1915. évi december hó 7-ik napjának délelőtti 9 órájáig adandók be.

A nyilvános árverés határidejéül, melyhez a 10 százalékos bánatpénz letétele szintén megkivántatik — 1915. évi december hó 7-ik napján délelőtt 9 órakor — helyéül a községi bíró háza tűzetik ki.

A beérkezett zárt ajánlatok a szóbeli árverés befejeztével bontatnak tel. Községi képviselőtestület fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül — tekintet nélkül az összegre — szabadon választ.

Bérleti feltételek naponta a községi bíró házában megtekinthetők.

Bugyikfala, 1915. november 7.

Bornai János, bíró.

Várhegyi Gyula, körjegyző.

Hirdetéseket

a lap részére elfogad

a kiadóhivatal

Tompa-utca 10. és

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.